

INTERESSANTE EN INSPIRERENDE INFOMIDDAG OMAB

Op donderdag 7 oktober 2021 is een infomiddag vanuit de pilot OMAB georganiseerd in Dalfsen. OMAB (Organisch (rest) Materiaal Als Bodemverbeteraar) is een samenwerkingsverband tussen de drie Vechtdal-gemeenten (Dalfsen, Ommen en Hardenberg), de twee hier werkende waterschappen (Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen), de Provincie Overijssel en Agrarische Natuur Vereniging De Ommer Marke.

De pilot OMAB houdt zich bezig met onderzoek, de regelgeving en ervaringen in de praktijk. Deze drie aspecten kwamen aan bod op twee locaties, namelijk de gemeentewerf van Dalfsen en loonbedrijf Lindeboom. Op de gemeentewerf lag de nadruk op het onderzoek en de regelgeving. Bij Lindeboom kwamen vooral de ervaringen van de praktijk aan bod.

Wethouder Ruud van Leeuwen van Dalfsen opende de bijeenkomst op de gemeentewerf. Bij Loonbedrijf Lindeboom was Hans Wijnen van het algemeen bestuur van WDO Delta aanwezig om in gesprek te gaan met de aanwezigen en te luisteren naar wat de praktijk inbrengt. Initiatieven van onderop geven input voor beleid waar men in de praktijk mee uit de voeten kan.

GEMEENTEWERF

ONDERZOEK

Naast een uitleg over de opzet van het onderzoek konden de eerste voorlopige resultaten bekend gemaakt worden. Er tekent zich een voorzichtige positieve tendens af in toename van organische stof en opbrengst. Er zijn wel wisselende resultaten zowel per locatie als per jaar.

Duidelijk is geworden dat om Bokashi te maken alleen kalk en (waarschijnlijk) EM nodig is. Overige toevoegingen dragen misschien bij aan een nog betere bodemverbeteraar, maar zijn niet noodzakelijk voor het proces.

Opvallend is dat de uitslag van de kiemprouven sterk afhangt van de gebruikte methode. Uitgebreidere (voorlopige) resultaten zijn te vinden op de website van de Ommer Marke (www.ommermarke.nl).

REGELGEVING

OMAB heeft zich ingezet voor duidelijkheid in de regelgeving met als resultaat dat een uitwerking van de 'Vrijstellingsregeling Plantenresten', door de Provincie Overijssel is goedgekeurd. Essentie van deze 'Overijsselse Standaard' is, dat alleen 'schoon en onverdacht' maaisel naar landbouwgrond gaat. De Omgevingsdienst IJsselland was aanwezig om uitleg te geven. Op de infomiddag was een brochure beschikbaar, met daarin de voorwaarden, een stappenplan en verwijzingen naar verdere informatie.

Alle gegevens zijn ook te vinden op de website van Omgevingsdienst IJsselland (www.odijsselland.nl) en die van ANV De Ommer Marke (www.ommermarke.nl)

UITVOERING

De gemeente Dalfsen gaf een workshop over hoe het werken met de 'Overijsselse Standaard' georganiseerd wordt. Er wordt gebruik gemaakt van de schouw-app ASSET. Deze is met enkele aanpassingen ook goed te gebruiken om geschikte maaisel-stroken aan te geven. Hier was veel belangstelling voor. Graag wilde men horen hoe de omschakeling van theorie naar uitvoering in de praktijk aangepakt kan worden.

Zwerfafval is een probleem. Het is moeilijk dat uit het maaisel te houden. Het beste is te zorgen dat het er niet in komt. Met het statiegeld op plastic flesjes en in te toekomst blikjes is een eerste stap gezet. Het bewust maken van 'de burger' blijft aandacht vragen.

Werken met maaisel als een product in plaats van als afval, vraagt een omslag in denken en doen en dat heeft ook tijd nodig.

Wanneer schoon maaisel rechtstreeks naar de agrariër gaat krijgt de composteerder minder schoon materiaal om voldoende schone compost voor de landbouw te kunnen produceren. Daarom is het nodig om nieuwe toepassingen, voor het niet verder op te schonen maaisel, te vinden (denk bijv. aan biobased producten).

LOONBEDRIJF LINDEBOOM

MAAI-ZUIG COMBINATIE

Met deze machine wordt de gemaaide vegetatie meteen opgezogen en in een achter-hangende wagen geblazen. Om schade aan fauna te beperken is een 'ecokop' ontwikkeld.

Met deze machine kan gelijktijdig een bacteriemengsel toegevoegd worden. De gemeente werkt al jaren met het toevoegen van 'Bioterra' waardoor stankoverlast van opgeslagen maaisel voorkomen wordt.

SLEEPMAT

Met een sleepmat wordt het maaisel uit watergangen niet op de kant gelegd maar meegenomen naar het eind van het perceel. Vandaar is het eenvoudig af te voeren. Agrariërs hebben vanuit de waterschappen een 'ontvangstplicht' voor maaisel uit naastgelegen watergangen. Laten liggen leidt tot plaatselijke verzuivering en terug stromen van nutriënten in de watergang. Dit is ongewenst.

WDODELTA

Het waterschap Drents Overijsselse Delta was aanwezig om toelichting te geven op hoe zij begonnen zijn de methode van de 'Overijsselse Standaard' toe te passen in hun werkwijze. Zij richten zich nu eerst op het maaisel dat gewonnen wordt op plekken waar geen of weinig vervuiling plaats vindt. Dit is vrij eenvoudig in de organisatie in te bouwen.

BIOTERRA

Met het bacteriemengsel 'Bioterra' heeft de gemeente Dalfsen goede ervaringen wat betreft het voorkomen van geuroverlast in maaisel. Op de infomiddag was een uitgebreide stand aanwezig met informatie over dit (goedkope) middel, waarvan ook andere toepassingen bekend zijn. Toepassingen die wellicht bij kunnen dragen aan een gezondere bodem.

PRAKTIJKVOORBEELDEN

Op de infomiddag was ook informatie te krijgen over lopende en opstartende projecten met betrekking tot gebruik van maaisel in de landbouw. Een ervan is het project 'Berm zoekt Boer' in de gemeente Hardenberg, die zich richt op (ook de juridische kant) van het koppelen van maaiselstroken aan agrariërs. Verder zijn er al ervaringen met plaatselijke organisaties die het beheer van bermen in hun leefomgeving over willen nemen van de gemeente.

Al met al een geslaagde informatie middag over de tussenstand bij de pilot OMAB.

In 2022 wordt het onderzoek naar effect op de bodem en ervaringen bij de uitvoering afgerond en volgt een slotmanifestatie.

Verbetering van de regelgeving blijft een doorlopend proces, wat met het nieuw op te stellen Circulair Materialen Plan (het CMP), dat in plaats komt van het Landelijke Afval Plan (LAP), een nieuwe impuls lijkt te krijgen.